

***PLA D'ORIENTACIÓ ACADÈMICA I
PROFESSIONAL***

1.- INTRODUCCIÓ

2.- PROCEDIMENTS PER A LA IDENTIFICACIÓ I ANÀLISI DE BARRERES

3.- ACTUACIONS DE CARÀCTER GENERAL

4.-ACTUACIONS ESPECIFIQUES PER CURSOS. LINEES D'ACTUACIÓ
PRIORITARIES

5.- ACTUACIONS AMB LES FAMILIES

6.- PROGRAMES D'ORIENTACIÓ

7.- COORDINACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL P.O.A.P.

I.- INTRODUCCIÓ.-

Tal i com ens assenyala el Decret 104/2018 de 27 de juliol del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió, es considera fonamental l'Orientació en el marc de l'escola inclusiva.

L'orientació educativa és *un procés d'ajuda* que afavoreix la qualitat i millora de l'educació als centres docents, ja que facilita el coneixement sistemàtic de les diferències individuals i la resposta organitzada més adequada.

És un element important i decisiu de l'atenció a la diversitat i té com a objectiu aconseguir una formació personalitzada que propicie el desenvolupament integral en coneixements, destreses i valors de l'alumnat en tots els àmbits de la vida: personal, familiar, social i professional.

L'orientació de l'alumnat *forma part de la funció docent*, per la qual cosa correspon exercir-la a tot el professorat. D'ahí que en els diferents departaments es consideren els acords propis sobre orientació dins les programacions de les matèries amb els continguts i criteris d'avaluació que corresponen, al mateix temps es plantegen accions transversals a l'àmbit de l'educació intercultural per a treballar el reconeixement cultural i l'erradicació dels estereotips tant dels grups majoritaris com els arraigats dins dels grups.

Igualment, el tutor o tutora de cada grup realitzarà la seua activitat orientadora o tutoria prestant una atenció individualitzada a l'alumnat en els seus processos d'ensenyament aprenentatge.

Així mateix, la tutoria garantirà de manera planificada i coordinada l'atenció a la diversitat i l'ajuda a l'alumnat per part de tot el professorat del grup.

La *coordinació* de les activitats d'orientació les portarà a terme el Departament d'Orientació d'acord amb el Pla d'Orientació Acadèmica i Professional, donarà suport al professorat en la pràctica d'un ensenyament adaptat a les peculiaritats de l'alumnat, intervenint directament amb l'alumnat que requereix suports específics.

2.- PROCEDIMENTS PER A LA IDENTIFICACIÓ I ANÀLISI DE BARRERES

Els procediments per a la detecció i anàlisi de barreres que obstaculitzen l'accés igualitari de tot l'alumnat a les diferents opcions acadèmiques i professionals es basen en quant a l'accés: en els registres, la transmissió d'informació, els protocols d'acollida, els protocols d'absentisme, programa de reutilització de llibres, actualització de recursos tecnològics, entre altres. Per l'aprenentatge són importants les concrecions curriculars, les programacions didàctiques inclusives, la formació per a la inclusió,... En quant a la participació, la promoció de la igualtat, la convivència positiva, normes de convivència del centre, selecció d'estratègies que permeten la participació de tot l'alumnat en la tasca comuna proporcionant suport personal i social.

Al començar el curs, el professorat del centre disposa dels informes que el professorat del curs anterior han deixat dels seus alumnes, a més a més les probes inicials ajuden a detec-

tar el nivell de competència i possibles dificultats de l'alumnat. Així plantegem l'orientació individualitzada per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

Durant el curs el departament d'orientació, direcció d'estudis, coordinador de secundària i els tutors tenen reunions de coordinació setmanals o quincenals que són altre recurs per a detectar i analitzar les barreres que podrien obstaculitzar l'accés igualitari per oferir les opcions acadèmiques o professionals de l'alumnat

Les reunions d'equip docent i/o avaluacions són també altre instrument en el que es debaten les dificultats i es prenen decisions per a afrontar-les. A més a més des de la segona avaluació es realitzen les propostes de l'alumnat per als diferents programes.

3.- ACTUACIONS DE CARÀCTER GENERAL

Les actuacions del P.O.A.P. es troben interrelacionades i formen part del Pla d'Acció Tutorial, de la P.G.A, del PADIE, Pla de Convivència, Pla de Transició, dins el marc del Projecte Educatiu de Centre.

El Decret 104/2018 al seu Article 32 estructura en tres tipus d'intervenció l'Orientació, d'acord a les seues característiques i els equips que hi participen: Al primer tipus serà el tutor/a amb el seu equip educatiu. Al segon tipus d'intervenció serà amb el departament d'orientació, segons les directrius que marca l'article 157.h de la LOE de 3 de maig 2006.

El P.O.A.P. forma part de la funció tutorial de tot docent i dels objectius del centre com àmbit educatiu. En concret, l'orientació vocacional forma part " d'Aprenere a ser Persona". Cal tenir en compte que l'etapa d'Educació Secundària és fonamental en el desenvolupament de la personalitat individual del nostre alumnat i suposa una etapa de transició de l'educació bàsica a l'educació superior o a l'accés al món laboral.

L'orientació educativa s'arregla, com hem dit abans, en el pla d'acció tutorial. La part específica de l'orientació la realitza el tutor o la tutora amb l'Orientadora del centre i en el pla van inclosos els itineraris educatius que poden seguir els alumnes en el procés educatiu, que els portaran cap a la vida professional futura.

Són comuns però diferenciades també, les actuacions informatives i de coneixement sobre les noves característiques en els canvis d'etapa, cicle o curs, que duren a terme amb l'alumnat .

Comencem el procés abans que l'alumnat s'incorpore a l'ESO, continuant-se al llarg d'esta etapa i facilitant-li estratègies per al treball acadèmic i per a la presa de decisions.

També s'informa l'alumnat durant el curs, especialment cap al final del segon i tercer trimestre, amb la finalitat que poden triar, entre l'opcionalitat d'estudis, aquelles

matèries més adequades que els encaminen cap al seu futur professional amb les majors probabilitats d'encert.

Cal dir que a tots els nivells es programen actuacions per incorporar la perspectiva de gènere a les activitats d'orientació. A més a més, el marc en el qual s'enquadra l'orientació professional, es prioritza el que fa referència a activitats informatives sobre les eixides al mercat laboral dels diferents estudis, inclosa la formació professional per a la promoció d'igualtat de gènere. Entre altres, qüestionar els estereotips que situen a homes i dones en planols distints respecte al concepte de treball.

Als últims nivells es realitzen activitats relacionades amb les visites a empreses i altres centres de F.P. Totes estes activitats requereixen una preparació prèvia i posterior reflexió per part de l'alumnat.

Tot l'alumnat, en finalitzar cada curs i a més a més, en finalitzar l'etapa de l'ESO, rebrà un consell orientador sobre el seu futur acadèmic i professional que en cap cas serà prescriptiu i serà confidencial. El document s'entregarà a l'alumne/a i als seus pares o tutors legals, i s'arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne o alumna, garantint-ne sempre la seua confidencialitat. Este Consell Orientador serà realitzat pel tutor o tutora de l'alumnat segons el model prescriptiu d'acord a la normativa vigent, amb les aportacions del professorat del grup i l'assessorament del Departament d'Orientació.

Per això els tutors, assessorats pel Departament d'Orientació, realitzaran uns qüestionaris d'orientació professional i vocacional en els grups-classe amb el fi de tindre una major fiabilitat en l'orientació dels alumnes. Per a facilitar estes actuacions el Centre oferix a la seua pagina web el programa Orienta per a tot l'alumnat.

4.- ACTUACIONS ESPECIFIQUES PER CURSOS

Si concretem per nivells, les actuacions són les següents:

En 1r d'ESO es programen activitats dirigides a la reflexió sobre la utilitat de les diferents matèries que estudien; al igual que per a 2n d'ESO, i al mateix temps es programen activitats d'informació sobre les possibilitats existents a nivell d'obtenir el Graduat en ESO per la via ordinària continuant en l'ESO i/o cursar FPB a proposta de l'equip educatiu per accedir a CFGM. Tant en un nivel com en l'altre es convoquen les famílies des de les tutories per a donar una primera informació, posteriorment amb la col·laboració del Departament d'Orientació, es realitzen les entrevistes amb les famílies afectades per a explicar més detalladament el procediment que es dura a terme amb l'alumnat proposat.

En 3r d'ESO se'ls informa sobre l'opció d'ensenyances acadèmiques o aplicades que poden triar en quart i la relació de les mateixes amb els batxillerats i cicles formatius possibles, així com les professions directament relacionades amb elles.

També se'ls informa sobre les possibilitats d'altres estudis o activitats laborals, en el cas que l'edat els ho permeta i siga eixa l'opció preferida.

En 4t d'ESO s'intenta precisar més la informació per a una major exactitud en l'orientació, ajudant així al tutor/a en el Consell Orientador al finalitzar quart d'ESO. Per això, s'apliquen proves consistents en qüestionaris i obtenció d'altres informacions per a precisar millor el Consell Orientador, ja que es trobem en una etapa crucial d'elecció per al seu futur acadèmic i professional, ampliant així la informació donada ja al final de 3r d'ESO. Conèixer les professions i les seues activitats, així com, avaluar els interessos professionals i la seua adequació als diferents itineraris. Conèixer el concepte de personalitat, reflexionar sobre les pròpies capacitats i la seua relació amb el món professional. Així mateix, s'informa en tot moment de com accedir al món laboral.

En Batxillerat l'Orientació està més encaminada a informar dels diferents Graus a nivell Universitari i dels diferents Cicles Formatius de Grau Superior existents per a continuar els estudis.

Als alumnes de FPB se'ls orienta per a poder continuar els estudis cap als Cicles Formatius de Grau Mitjà relacionats, així com al món laboral.

En Cicles Formatius l'orientació es relaciona amb el món Universitari, altres Cicles Formatius de Grau Superior o el món laboral.

LINEES D'ACTUACIÓ PRIORITARIES.-

	OBJECTIUS	ACTIVITATS
Alumnat de 1r d'ESO	<ul style="list-style-type: none"> -Ajudar-los a conèixer les seues aptituds, preferències i altres aspectes que condicionen la presa de decisions. -Orientar sobre les tècniques de treball intel·lectual. -Desenvolupar el programa d'Intel·ligència Emocional. -Proporcionar informació sobre l'optativitat. 	<ul style="list-style-type: none"> -Informar als alumnes sobre les optatives que oferta el centre per al 2n curs i les seues possibles connexions amb els futurs itineraris formatius. -Posar en marxa els programes de TTI i d'Educació Emocional.
Alumnat de 2n d'ESO	<ul style="list-style-type: none"> -Ajudar-los a conèixer les seues aptituds, preferències i altres aspectes que condicionen la presa de decisions. -Proporcionar informació sobre l'optativitat. - Alternatives per a cursar FPB o seguir el sistema ordinario. -Informació sobre les dos opcions de Matemàtiques. 	<ul style="list-style-type: none"> -Informar als alumnes sobre les optatives que oferta el centre per al 3r curs i les seues possibles connexions amb els futurs itineraris formatius. Alternatives en FPB. -Inici d'un programa de "presa de decisions"
Alumnat de 3r d'ESO	<ul style="list-style-type: none"> -Ajudar-los a conèixer les seues aptituds, preferències i altres aspectes que condicionen la presa de decisions. -Proporcionar informació sobre l'optativitat. -Informació sobre les alternatives de les matèries que s'ofereixen en 4t. 	<ul style="list-style-type: none"> -Informar als alumnes sobre les optatives que oferta el centre per al 4t curs i les seues possibles connexions amb els futurs itineraris formatius. - Desenvolupament d'un programa d'aprenentatge "en presa de decisions"
Alumnat de 4t d'ESO	<ul style="list-style-type: none"> -Assessorar-los sobre el propi coneixement dels seus interessos, aptituds i altres aspectes que han de guiar la presa de decisions. -Proporcionar informació sobre els itineraris acadèmics perquè coneguen totes les possibles eixides formatives de l'ESO. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ofereix informació sobre el ventall d'eixides acadèmiques possibles en la zona, en general, i en el propi centre, en particular-Batxillerat i Cicles. -Per a aquells que opten pels cicles formatius de FP de grau mitjà (CFGM), preveure informació sobre les possibles eixides laborals o formatives de cada mòdul.

		-Ofereir informació sobre l'accés al món laboral després de cursar l'ESO.
Alumnat de Batxillerat	<p>-Sensibilitzar l'alumnat que ja s'ha decidit per una opció per a quan finalitzi el Batxillerat perquè complete la informació que posseïssa sobre l'opció seleccionada.</p> <p>-Motivar i animar l'alumnat indecís a optar per una de les possibles alternatives.</p>	<p>-Proporcionar informació sobre itineraris acadèmics i laborals que s'ofereixen en l'entorn més pròxim.</p> <p>-Proporcionar informació sobre les proves de selectivitat a aquells que opten per esta via, així com dades sobre cursos anteriors per a accedir a determinades Facultats i E.E. Universitàries.</p> <p>-Per a aquells que opten pels cicles formatius de FP de grau superior (CFGS), preveure informació sobre les possibles eixides laborals o formatives de cada mòdul.</p> <p>-Realització en 1r de diversos qüestionaris per ajudar-los a ratificar o modificar la decisió dels estudis.</p> <p>-En 2n de Batxillerat, per aquells estudiants que ho sol·liciten es realitzaran activitats d'orientació vocacional individualitzades.</p>
Alumnat de Cicles Formatius: FPB, G.M i G.S.	<p>-Orientar als alumnes que finalitzen un Cicle Formatiu sobre les diferents opcions educatives o professionals.</p> <p>- Preparar a l' alumnat per a realitzar adequadament la transició del sistema educatiu al mon laboral.</p>	<p>- Elaboració d'un informe o consell d'orientació sobre el futur acadèmic i professional de l'alumnat, que no serà prescriptiu i tindrà un caràcter confidencial.</p> <p>- Entrevistes individuals i assessorament a l'alumnat i famílies.</p>

5.- ACTUACIONS AMB LES FAMÍLIES

En l'Orientació i assessorament a les famílies i/o representants legals, és important l'acollida i foment de la participació al centre, igualment l'assessorament i informació sobre pautes educatives en casa, informació sobre les oportunitats de l'entorn sociocomunitari per a millorar les competències i la inclusió social, altre aspecte no menys im-

portant, assessorar sobre les millors eixides acadèmiques o professionals, i així poder triar itineraris flexibles i personalitzats més adequats pr als seus fills o filles.

Les actuacions que plantejem entre altres, són les que es detallen a continuació:

Contribuir a l'establiment de relacions fluïdes amb els pares i mares per tal de facilitar la connexió entre el centre i les famílies.

Implicar els pares i les mares en les activitats de recolzament i orientació dels seus fills.

Informar els pares i mares o tutors legals de tots aquells assumptes que afecten l'educació dels seus fills i filles.

Proporcionar a les famílies informació sobre les particularitats dels diferents itineraris i la seua relació amb opcions educatives o professionals posteriors.

Valorar conjuntament amb els pares la conveniència que l'alumne trie determinats itineraris curriculars per tal de fonamentar amb el màxim d'objectivitat l'elecció presa.

Un aspecte molt important a considerar en este Pla són les actuacions d'assessorament a les famílies que contribueixen a la prevenció de l'abandonament prematur dels estudis i estimulen l'alumnat a cursar estudis postobligatoris i a triar itineraris flexibles i personalitzats. És important igualment, organitzar actuacions d'orientació individualitzada dirigides a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o en situació de risc d'abandonament. Seràn les actuacions realitzades pel departament d'orientació amb la col·laboració de tutors/es per a orientar l'alumnat i les seues famílies en els tineraris formatius més adequats, amb la finalitat d'evitar l'abandó del sistema educatiu sense cap titulació.

Per la qual cosa es plantejaran : Entrevistes individuals amb l'alumnat i també amb les famílies. Utilització del Programa informàtic Orientaline, realitzar el Consell orientador analitzant tots els seus aspectos, visites a centres formatius de l'entorn, per ultim assessorar a les famílies per a que fassen ús dels recursos de formació d'altres serveis: Servicis social, Servici de Mediació Intercultural, CAS (Centre d'acció social), Cruz Roja, Centre d'atenció integral a l'inmigrant, Centro de día Laura Vicuña, Modulo de apoyo socioeducativo,...

6.- PROGRAMES D'ORIENTACIÓ

Totes aquestes actuacions plantejades es desenrotllen fonamentalment entre els tutors i equips docents, amb l'assessorament i col·laboració del Departament d'Orientació. Es tracta d'un procés integral que es completa al llarg dels diferents cursos de permanència de l'estudiant al centre mitjançant aquestos programes:

1. Programa d'Orientació Personal-Social
2. Programa d'Orientació Escolar
3. Programa d'Orientació Acadèmica i Professional

1.- Programa d'Orientació Personal-Social

El programa d'orientació personal té com finalitat afavorir en l'estudiant un major autoconeixement i maduresa personal; facilitant la seua adaptació personal i al grup de companys. Donada la major presència d'estudiants procedents d'altres cultures i amb la finalitat de facilitar la integració i la convivència es plantegen diverses activitats per a afavorir el coneixement intercultural i desenrotllar actituds positives.

Objectius:

- Afavorir l'adaptació al centre.
- Afavorir el seu coneixement personal.
- Ajudar en el desenvolupament d'un adequat autoconcepte.
- Desenvolupar actituds de responsabilitat i respecte als altres.
- Desenvolupar actituds solidàries i de cooperació.
- Afavorir el desenvolupament d'actituds positives cap a estudiants procedents d'altres cultures.
- Afavorir la convivència i integració en el grup.
- Facilitar a les famílies pautes educatives.

Activitats:

- Activitats d'acollida per a afavorir la incorporació dels nous estudiants a l'institut. Elecció de delegats i representants d'estudiants.
- Dinàmiques de grup que afavorisquen la convivència.
- Conèixer altres cultures.
- Qüestionari sociomètric.
- Anàlisi dels conflictes grupals.
- Desenvolupament de la Intel·ligència Emocional.
- Presa de decisions.
- Anàlisi dels rols masculí i femení en les relacions personals, en la casa, en l'àmbit laboral, etc.
- El departament d'orientació facilitarà materials i suport tècnic al professorat tutor i atindrà en col·laboració amb ells els casos d'estudiants que per les seues especials circumstàncies personals ho requerisquen.
- L'especial relació d'aquests aspectes del desenvolupament personal amb l'àmbit familiar requerirà en molts casos entrevistes i sessions de treball amb les famílies participant especialment els tutors i l'orientadora.

- Atenció a aquells estudiants amb especial problemàtica familiar o social. Desenvolupament de les mesures i actuacions previstes en el Pla de Convivència.

2.- Programa d'Orientació Escolar

Té com finalitat ajudar a l'estudiant des de 1r d'ESO perquè superi adequadament les barreres d'aprenentatge, d'accés o de participació que puguin sorgir durant la seua escolarització en el centre i que obtinga el màxim aprofitament dels seus estudis utilitzant els recursos més adequats a les seues possibilitats i potencialitats.

Objectius:

- Afavorir l'adaptació al centre i els estudis que realitza.
- Millorar les habilitats d'estudi i treball intel·lectual.
- Realitzar les adaptacions curriculars que requereix la situació de l'estudiant.
- Realitzar activitats de reforç en els casos que es determine.
- Informar i assessorar a les famílies, ajudant-les en les necessitats educatives de les seues filles i fills.

Activitats:

- Planificació i tècniques d'estudi així com tècniques de treball intel·lectual i millora de la lectura.
- Qüestionaris d'activitats d'auto-avaluació per a conèixer millor la manera d'abordar l'estudi i que els alumnes siguen més conscients dels propis processos d'aprenentatge. Estudi de la documentació facilitada pels psicopedagogs/as tutors/as i professorat de Pedagogia Terapèutica de l'alumnat dels centres adscrits a l'institut.
- Avaluació dels estudiants procedents de centres no adscrits, d'incorporació tardana i d'aquells que requereixen ampliar la informació psicopedagògica.
- Avaluació psicopedagògica individualitzada en aquells casos que ho requereixen.
- Orientació personalitzada en aquells casos amb necessitats específiques de suport educatiu. Sessions de treball amb grups reduïts de tècniques de treball intel·lectual.
- Col·laborar en la realització de criteris i procediments per a atendre els estudiants que requereixen activitats de reforç, ACIS i assessorament i col·laboració per a l'elaboració del PAP.
- Assessorament en l'organització i metodologia, en materials dels reforços per a les àrees instrumentals de l'ESO i en docència compartida.

3.- Programa d'Orientació Acadèmica i Professional

La seua finalitat és el proporcionar a tots els estudiants informació i criteris per a poder prendre les seues pròpies decisions de cara al seu futur acadèmic i professional.

Objectius:

- Conèixer el sistema educatiu en el qual es troben els estudiants i els diferents itineraris formatius.
- Conèixer diferents opcions acadèmiques i professionals que poden cursar al finalitzar cadascun dels cursos.
- Desenvolupar la capacitat de presa de decisions i assessorar sobre els opcions i camins diferents, encaminant l'alumne cap a l'amplitud de perspectives i la consideració del nom més gran possible d'alternatives, propiciant la maduresa vocacional i la delimitació del projecte personal de vida.
- Facilitar la presa de decisions de l'alumnat en relació als diferents itineraris formatius, acadèmics i professionals, considerant els seues expectatives de cara al futur i ajustant-les als seus interessos, capacitats i actituds.
- Donar informació a les famílies de l'ampli ventall de possibilitats que s'ofereixen a l'alumnat, i com poden ajudar al seu fill o filla en el procés realista de presa de decisions autònomes.

7.- COORDINACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL P.O.A.P.

L'avaluació del P.O.A.P. suposa una avaluació continua i sistemàtica de les actuacions realitzades per tots els membres de la comunitat educativa amb la finalitat de rebre un continu feed-back respecte al grau de consecució dels objectius, la idoneïtat de les actuacions, l'adequada temporalització d'aquestes, l'ajust del programa a les necessitats de l'alumnat,...

Tot això requereix una reflexió conjunta de Direcció d'estudis, departament d'orientació, i tutors i tutores en les reunions de seguiment trimestral i mitjançant qüestionaris dirigits als diferents sectors de la comunitat educativa.

El Departament d'Orientació inclourà en la Memòria final la valoració i propostes de millora que els diferents agents han aportat al llarg del curs.